

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII

Kaina 20 c

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 5, 1978

Nr. 207

Latvija naikinama planingai

STOCKHOLMAS. — Iš Latvijos ištūkęs latvis Gunar Rode papasakojo apie gyvenimą Latvijoje. Jo išvykimas iš Sov. Rusijos tapo susijęs su vedybomis 1978 m. vasario mėn. su į Rygą atvykusia turiste latve Jieva Strauberga. Rode pasakoja: "Mes norėjome gyventi Latvijoje, bet Rygos čekas ir Latvijos Vidaus reikalų ministerija nedavė žmonai leidimo apsigyventi pas mane ir pasiūlė man važiuoti pas žmoną. Čekas pasakė, jei aš negerbiu sovietų įstatymų, todėl jie ir mane negerbs. Pasiūlė pasirinkti: būti suimtam ar emigruoti".

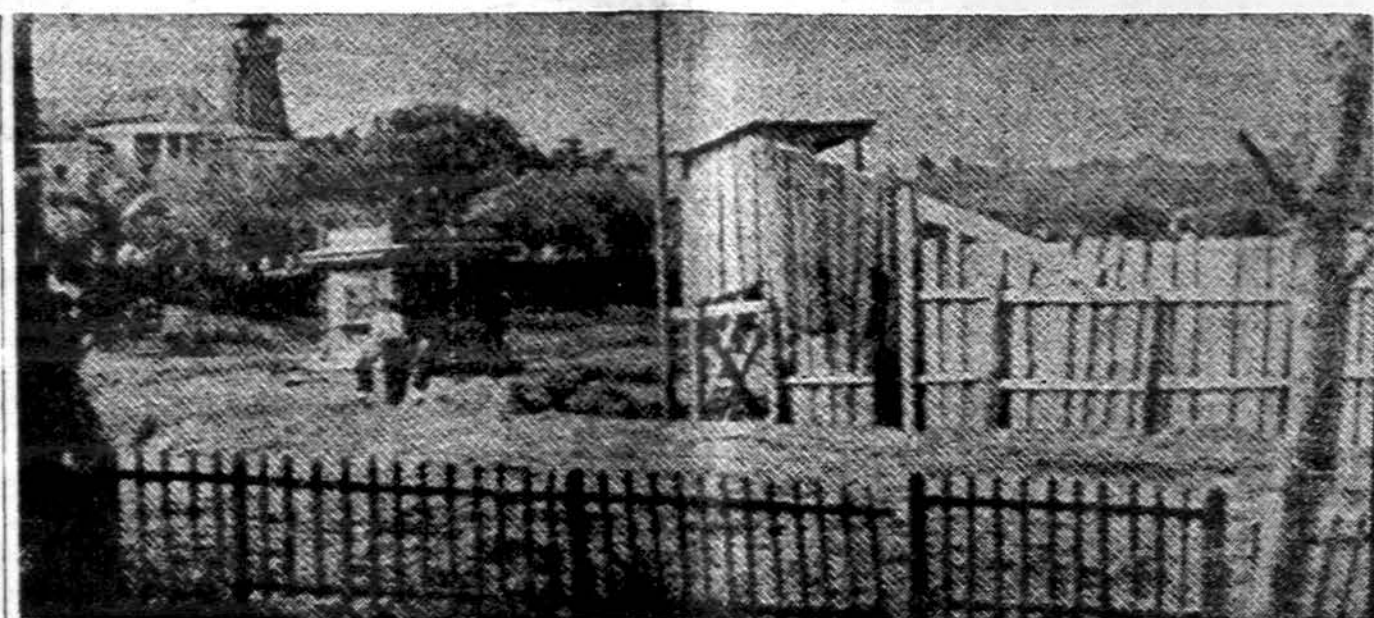
Toliau Rode pasakoja: "Latvių tauta naikinama įvairiais metodais. Iš Vladimir ir Gorkio miestų rusai kviečiami persikelti į Latviją. Latvijos mokyklas baigusį jaunimą siunčia dirbti į Rusiją. Karo tarnyba latvių jaunimą atlieka už Latvijos ribų. Tas skatina mišrias vedybas ir latvių jaunimą ištemia iš Latvijos. Todėl Latvijoje tarp latvių yra senų žmonių persvara. Jaunimas yra išsklaidomas. Ką tas reiškia tautai, supranta kiekvienas galvojantis žmogus".

"Kalbant apie žmogaus teises Sov. Sąjungoje ir, žinoma, Latvijoje nesiskaitoma su įstatymais. Kas kas iš disidentų yra pasakęs: priversime Sov. Sąjungą gerbti savo įstatymus, ir ji subyrės. Iš formalios pusės Sovietų įstatymai atrodo humaniški, suteikia piliečiams daug teisių ir laisvės. Bet tie įstatymai nevertinami. Nekalbėsiu apie įstatymų ir taisyklių paniekimą kalėjimuose. Ten visur viešpatuoja saulaviavimas. Ką koncentracijos stovyklų ar kalėjimų administracija pati sumano, tą ji ir daro. Pvz. Sov. įstatymai draudžia klausytis telefono pasikalbėjimų ir garantuoja korespondencijos neliečiamybę, bet kiekvienas Sovietų pilietis gerai žino, kad šios garantijos egzistuoja tik popieriuje. Tas pats pasakytina ir apie teisę kuriai nors respublikai išstoti iš Sov. Sąjungos".

Rode pabrėžė, kad šiandien čeka dirba kitaip, negu anksčiau. "Jei pateksite į jos įtariamą sferą, tad jūsų bute, gal ir portfelėje, slapta bus įstatytas modernus pokalbių įrašymo aparatas, ne sovietiškas, bet pirktas užsienyje. Be to, tarp jūsų pažįstamų tikrai bus ir čekos informatorių. Jei atsitiktų, kad tokių nėra, tad toks informatorius tikrai ieškos jūsų draugystės. Pvz. man kadaise medžioklės draugu užsikorė prie Kirovo ir Suvorovo gatvės kampo gyvenęs tramvajaus depo raktininkas Janis Kisitis. Nežinau, ar jis dar gyvena, bet

Gražioji Ispanija šią vasarą susilaukė rekordinio užsienio turistų skaičiaus. Čia matome žmonėmis perpildytą Atlanto pakraštį, ties Cadico miestu

Viena iš gausių koncentracijos stovyklų rytų Sibire

PASIKEITIMAI VLIKO TARYBOJE

New York. — Dr. Antanas Skėrys atstovauja Lietuvos Darbo federacijai Vliko taryboje. Jam šią vasarą išvykus iš New Yorko, atstovo antrinio Vliko taryboje Lietuvos Darbo federacija paskyrė Oną Strimaitienę. Nuo birželio 10 d. O. Strimaitienė yra Vliko tarybos pirmininkė.

Vytautas Banelis, Lietuvos Ūkininkų partijos atstovas Vliko taryboje, išsikėlė į Kanadą. Lietuvos Ūkininkų partija savo atstovą Vliko taryboje paskyrė Povilą Ališauską.

Stasys Žadeikis, Lietuvos Ūkininkų partijos atstovo antrininkas, išsikėlė į Chicago. Lietuvos Ūkininkų partija paskyrė Teklę Paknienę atstovo antrininke Vliko taryboje.

Antanas Sabalis, Lietuvos Fronto bičiulių atstovas Vliko taryboje, prieš pustrėčių metų buvo išrinktas Vliko valdybon. Dabar Lietuvos Fronto bičiuliams atstovauti Vliko taryboje yra paskir-

Oro tiltas į Vietnamą

Washingtonas. — Pastebėta, kad Sovietų Rusija lėktuvais permeta ginklus į Vietnamą. Skrenda ligi 20 lėktuvų, kurie sustoja Pakistane ar Indijoje. Taip pat Sovietai siunčia ir savo technikus, kurie čia galėtų Vietnamu užimti pasitraukusių kinų vietą. Praėjusį šeštadienį Vietnamas šventė savo 33 nepriklausomybės sukaktį. Iškilmė ir parodų metu pasakytose kalbose buvo tvirtinama, kad kovos dar nesibaigė.

tas Linas Kojelis. Vliko tarybą sudaro Vliko narių — organizacijų po vieną atstovą. Atstovas gali turėti savo antrininką (Vliko statutas, 29 str.).

Vliko tarybą pirmininkauja visi tarybos nariai raidyno eile (statuto 30 str.). Vliko taryba studijuoja ir planuoja Lietuvos laisvinimo uždavinius ir jiems vykdyti priemones, sudaro Vliko valdybą ir prižiūri jos veikimą (statuto 28 str.). (E.)

Mirė rašytojas Stepas Vyckintas

Tabor Farm, Mich. — Rugšėjo 3 d., sekmadienį, 8 v.v. mirė svečias iš Vokietijos žurn. Stepas Vyckintas Povilavičius. Velionis mirė staiga simpoziumo metu, pasakęs, kad labai džiūjojasi ir džiaugiasi tais penkiais neolituanais, kurie parodo daug idealizmo ir gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Buvusių ten penkių daktarų pastangos buvo beviltiškos širdies smūgio ištiktąjį atgaivinti.

Velionis a. a. St. Vyckintas buvo gimęs 1905 m. lapkričio 23 d. Šikšnių km., Rokiškio apskr. Humanitarinių mokslų fakultetą baigė 1942 m. Vilniuje. Mokytojavo keliose gimnazijose, redagavo Biržų žinias, Telšių Balsą ir kitus laikraščius, buvo Lietuvos Aido literatūrinio skyriaus redaktorius. Vokietijoje su kitais įsteigė Minties dienraštį ir žurnalą. Bendradarbiavo daugybėje laikraščių, yra suredagavęs kitomis kalbomis leidinių, išvertė Rolando, Mahatma Gandhi ir kitas knygas.

Velionis su žmona buvo atvykęs į Šiaurės Ameriką keturių mėnesių viešnagei. Dalyvavo Lietuvių dienosose Toronte. Vaikai liko Vokietijoje, kur velionis bus ir laidojamas.

Riaušės Irane

Teheranas. — Irane penkiolikoje miestų kilo riaušės ir policija turėjo ginklais malšinti demonstrantus, mėčiusius į policiją akmenimis. Žuvo 11 asmenų. Daug sužeista.

Angola žvelgia į Vakarus

Angola. — Marksistinė Angola, kuri jau anksčiau išreiškė norą turėti diplomatinį santykį su JAV, daugiau suka į Vakarus. Angolos prezidentas Neto jau paprašė JAV, Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos ekonominės pagalbos. Manoma, kad krašte Maskvos ir Kubos įtaka mažėja, tačiau diplomatai mano, kad prez. Neto ir toliau laikysis marksistinės linijos.

Stiprus žemės drebėjimas Europoje

Tiubingenas, Vokietija. — Vienas stipriausių žemės drebėjimų įvyko V. Vokietijoje praėjusį sekmadienį, paliesdamas ir kitas kaimynines valstybes. Žemės drebėjimo centras buvo Švabų kalvose. Tiubingenas atžymėtas, kaip žemės drebėjimo centras. Drebėjimas palietė Prancūziją, Šveicariją, R. Vokietiją ir Austriją. Drebėjimas seismologijos institutų užregistruotas kaip 7.5 Richterio skalės stiprumo. Drebėjimo metu padaryta daug žalos, tačiau sužeistų tebuvo tik keliolika. Net už pusantro šimto mylių Frankfurte drebėjimo metu įsijungė kai kurios įmonės pavojaus aliarmai. Taiflingene drebėjimas stipriai palietė turistų mėgamą Hohenzolernų pilį, aplink ją apgriauta šimtai namų. Suskilo ar išgriuvo sienos, nuvirto kaminai, perskilo pastatai. Austrijoje didesnių nuostolių nepadarėta.

Italijos policija kovoja su teroristais. Romoje jie aptiko teroristų ginklų sandėlį

Rusai negaus lėktuvų liekanų

Oslo. — Norvegija atmetė Sovietų prašymą leisti apžiūrėti sovietinio lėktuvo liekanas, kuris nukrito Norvegijoje. Lėktuvą norėjo apžiūrėti ir Amerika, tačiau, norvegų teigimu, žinias apie lėktuvą jie galės gauti per NATO.

Vėl Turkija gaus naftos

Ankara. — Irako vyriausybė sutiko siųsti naftą į Turkiją, ką buvo sulaukusi nuo sausio mėnesio, nes Turkija prisiskolinusi 300 mil. dol. Turkija pradedanti mokėti skolas, pirmiausia kviečiams, taip pat pasius 400 keleivinių autobusų. Turkija duos ligi 1979 m. 400,000 tonų kviečių ir 300,000 tonų 1980 metais. Irakas pasiūlytų ligi 100,000 statinių per dieną.

KETVIRTIS MILIJONO ŽMONIŲ ŠV. TĖVO KARŪNACIJOJE

Vatikanas. — Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis praėjusį sekmadienį, pustrėčios valandos užtrukusioje iškilmėje pradėjo savo valdymo metus, kaip 700 mil. katalikų dvasios vadas. Šv. Petro atkėstėje, stebint 250,000 tikinčiųjų. Manoma, kad 50 kraštų iškilmes stebėjo per televiziją apie vienas bilijonas žmonių. Iškilmės buvo paprastos, jei Paulius VI-sis atmetė kojų bučiavimo apeigas, tai Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis stengėsi eliminuoti ir rankų bučiavimą. Savo septynių minučių kalboje lotyniškai, bažnyčios kalba, itališkai — vietos kalba ir prancūziškai diplomatinė kalba, ketvirtį milijono miniai džiaugsmingai šaukiant, Šv. Tėvas pasakė, kad sutinka būti Šv. Petro įpėdiniu.

Iškilmėse dalyvavo atstovai net iš 50 kraštų. Amerikos delegacijai vadovavo viceprez. Mondale, kartu joje buvo iš Chicagos meras Bilandic. Be jų dar buvo Argentinos prez. Videla, Libano prez. Sarkis, Vak. Vokietijos kanc. Schmidt, Belgijos karalius Budouin, Monako princas Rainier ir daug kitų aukštųjų asmenų. Viceprez. sėdėjo labai arti, tuoj už kardinolų grupės. Su suvažiavusiais pasaulio valstybių atstovais Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis turėjo pasikalbėjimą, jis sakė, kad sunku išspręsti visus uždavinius, tačiau stengsis kiek galima bendradarbiauti, padėti pasauliui, sprendžiant visas problemas.

Buvo ir demonstrantų, nepatenkintų Argentinos prezidento dalyvavimu ir su jais teko policijai susigrumti. Tik keturioms valandoms praėjus po karūnavimo iškilnių sprogimo bomba Romos vienuose, esančiuose 3 mylios nuo Vatikano. Išbyrėjo rūmų langai ir padaryta kitų nuostolių. JAV delegacija iš Romos turėjo grįžti vakar.

jai susigrumti. Tik keturioms valandoms praėjus po karūnavimo iškilnių sprogimo bomba Romos vienuose, esančiuose 3 mylios nuo Vatikano. Išbyrėjo rūmų langai ir padaryta kitų nuostolių. JAV delegacija iš Romos turėjo grįžti vakar.

Ok, Lietuvoje mirė a. a. kun. J. Razminas

Ok, Lietuva. — Rugpjūčio parbaigoje (tikslios datos nepraneša) mirė Raudonės klebonas a. a. kun. Juozas Razminas. Palaidotas, atrodo, Raudonės kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1904 m. Kurtuvėnų parapijoje, Šiaulių apskr. Mokėsi Kražiuose ir Kauno kunigų seminarijoje. Kunigų įšventintas 1932 m. gegužės 23 d. Vikaravo Veliuonoje, Pagiriuose, Rumšiške, o prieš pat karą buvo paskirtas Sausdinkų, Raseinių apskr., par. klebonu. Suparalijavus Raudonės parapijos steigėją kun. Antaną Syry, įkūrusį parapiją 1938 m., kun. J. Razminas buvo prieš apie 15 metų paskirtas Raudonės, Raseinių apskr. (dabar Jurbarko raj.), par. klebonu ir sėkmingai darbovosi iki pat mirties.

Chicagoje yra likęs jo brolis Pranas Razminas su šeima, ok. Lietuvoje — daug giminių.

Maskva plūsta komunizmu

Maskva. — Sen. McGovern iškėlė, kad reikia į Kambodiją pasiųsti tarptautinį dalinį, nes ten siaučia negirdėtas teroras, tuoj i tai atsiliepė ir Maskva. Apie komunistinę Kambodiją ir jos santvarką, kuri panaši į Maskvos, Kinijos ir kitų komunistinių kraštų santvarką, Tasas rašo:

"Kambodija ir jos liaudis tapo pirmąja auka, įgyvendinant praktikoje absurdiškas maistines idėjas, kurias šios šalies vadovybei primetė Pekinas.

Šimtai tūkstančių Kambodijos gyventojų mirė iš bado, o Kambodijos valdytojai, pareikalavus Pekinui, importavo į šalį ne maisto produktus, ne plačias varojamas prekes, ne įrengimus liaudies ūkiui atkurti, o Kinijos ginklus, kad, taip pat Pekino nurodymu, panaudotų juos prieš savo buvusį ginklo brolių — socialistinį Vietnamą. Kartu Kambodijos valdytojai pradėjo vykdyti šalies viduje žiaurios teroro politiką, siekdami pagal Pekino receptą užgniaužti bet koki nepasitenkinimo pasireiškimą."

Tokiais žodžiais Maskva atsiliepia apie komunistinę Kambodiją, kur komunizmui išsigalėti daug padėjo ir pati Maskva.

Amerikiečiai geri plaukikai

V. Berlynas. — Čia dešimt dienų vyko pasaulio plaukymo pirmenybės, kuriose labai gerai užsirekomendavo amerikiečiai ir gavo net 23 auksos medalius, 14 sidabro ir 7 bronzos. Antroji vietoj liko Sov. Rusija. Varžybos baigėsi rugpjūčio 28 d.

Saulės energija

Washingtonas. — Saulės energijai studijuoti komisija teigia, kad po dvidešimt metų saulės energija sudarys 20% visos Amerikoje suvartotos energijos. Saulės energijai išvystyti bus skiriama sekundiniai metai ligi 907 mil. dol.

Oro maišai

Atlanta. — Chrysler korporacija įtays oro maišus 1981 m. kai kuriems auto modeliams ir tai apsaugos nuo mirčių ar sužeidimų susidūrimo metu.

KALENDORIUS

Rugšėjo 5 d.: Laurencijus, Obdulija, Erdenis, Dinga.

Rugšėjo 6 d.: Petronijus, Rega, Vaištautas, Skuda.

Saulė teka 6:20 v., leidžias 7:18 val. vak.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šilta, temperatūra 86 L.

REIKIA TIK PAKANKAMAI STUDENTŲ

Kai Chicago universiteto Circle Campus įsivedė lietuvių kalbos du kursus, už kuriuos gaunami užskaitai, džiaugėsi visa lietuvių visuomenė, ypač iš Chicago apylinkių. Laimėjimas toks, kad lietuvių kalba pasidarė mokslo dalyku, kad profesoriui šiam dalykui patirta su geromis kvalifikacijomis ir kad studentų susidomėjimas nebuvo mažas. Tačiau metai po metų dėmesys lietuvių kalbai pradėjo mažėti net lietuvių studentų tarpe. Kodėl taip buvo, sunku atsakyti, bet, greičiausia, daugelis manė, kad jie gali nesimokydami kursą praeiti ir gauti reikiamus užskaitus. O iš tikrųjų namuose išmoktos ir mokyklose papildytos kalbos neužteko — reikėjo čia rimtai studijuoti.

Antra priežastis gal buvo ir ta, kad jaunų studentų tėvai daugiau žūrėjo į praktiškuosius mokslus, kurie profesoriškai duoda daugiau galimybės gauti darbus, kai jų vaikai baigia studijas. Humanitariniai mokslai susidomėjimas mažėjo tėvuose, juo labiau mažėjo ir jaunuose. Jaunieji, išsklause nuolatinių kalbų tik apie gamtos, matematikos, chemijos, biologijos ar panašius mokslus, patys pradeda tik apie tai galvoti ir net su sunkumais mėginti tuos mokslus pasiekti diplomą ar bent pasiroditi praktiškai darbu.

Kalbos, kaip privalomi dalykai, daugiau vertinami humanitariniuose, psichologiniuose, socialiniuose ir pedagoginiuose moksluose, nors ir laikomi šalutiniais mokslo dalykais. Lietuvių kalba yra reikalinga lingvistams ar filologams, norintiems gilintis į šio mokslo šaltinius, bent vienai svetimai kalbai pramokti. Todėl dėmesys net savai kalbai sumažėjo.

Tragiškai, šį reikalą dar ne laikas žvelgti, bet jau reikia susirūpinti tėvams, kad jų studijuojantis jaunimas imtų tarp kitų dalykų ir lietuvių kalbą. Reikia rūpintis ir jaunimo organizacijoms, turinčioms įtakos ir jaunimo mokslo šakos pasirinkimą. Visuomenė prie to turi prisidėti, kad jauni studentai apie tai žinotų ir savą kalbą išmokti dar vis norėtų.

Ivairių specialistų savo tarpe turime daug. Universitetuose, įstaigose, tyrimų centruose, net valdžios vietose dirba daug lietuvių. Visai nesunkiai galima pasitelkti specialistų, kurie skaitytų paskaitas iš politikos, ekonomikos, inžinerijos, kompiuterių, astronomijos, erdvių mokslo, filosofijos, teologijos ir dar kitų. Bet kalbininkus jau galima suskaičiuoti ant vienos rankos piršto. Ir tie daugiausia jau tik nori baigti savo darbus, kurių nespejo užbaigti, dirbdami kitose specialybose.

Ypač stokoja specialistų lituanistikos, kurie galėtų ruošti bent tikrus mokytojus, žurnalistus, padėtų rašytojams, paprastais laikraščiniams ar mokslo veikalų autoriams. Teisinga, kad ši sritis nėra pelninga, nes tik lituanistika negalima verstis. Reiktų net lituanistui eiti į plačią lingvistiką ar filologiją, tyrinėti kalbų struktūras ir pasikeitimus, dėstant aukštesiose mokyklose tai, ką universitetai — ir tai tik kai kurie — savo programose turi.

Susirūpinimas lituanistika ir lituanistais mokslininkais yra iškilęs tokios gyvos reikalo, kad dentų, užpildančių lituanistikos jį neišsprendžiamas nei gražiais

pasirūlymais, nei nutarimais. Reikia sąlygų, kad kalbininkas turėtų darbo ir galėtų profesoriškai ruošti lituanistikai kartu su jai artimomis mokslo šakomis. Nors tai laikoma svajone, bet apie jos realizavimą galima ir reikia galvoti. Konkretiai jau reikia veikti, galvoti ir sukaupti pastangas, kad būtų naujų mokytojų su universitetinio lygio išsimokslinimu, kad jie galėtų dar ilgai, net būdami kitose profesijose, pavaduoti dabartinius mokytojus, kurie pamažu traukiasi iš gyvenimo.

Tai tikrovė, nors ir žiauri. Bet prieš ją negalima užmerkti akių. Lietuviškų mokyklų dar reikės bent kelioms dešimtims metų. Reikės ir naujų mokytojų, sugebantių perduoti ne tik taisyklingą kalbą, bet ir savos kalbos dvasią.

Dėlto lietuvių kalbos studijoms Circle Campus universiteto auditorijose — pradinio ir aukštesniojo kurso — turi būti mūsų didelis rūpestis, nes šiam kursui pavojų sudaro studentų stoka.

Pastebėjome spaudoje raginimą rugsėjo 12-14 dienomis registruotis į lituanistinį kursą Circle Campus universiteto lingvistikos skyriuje. Tai yra būtina, kad ši mokslo šaka nebūtų panaikinta tik dėl klausytojų trūkumų. Šis universitetas lietuvių studentų turi pakankamą skaičių. Bent jų dalis galėtų lengvai užpildyti tiek pradinį, tiek aukštesnįjį kursą. Ju yra tiek, kad galėtų net pakelti lituanistikos dalykų studijas iki literatūros ir kalbos aukštojo mokslo lygio. Reikia tik bent tiek pastangų, kad pirmiausia patys tėvai ragintų savo vaikus lietuvių kalbą studijuoti, o taip pat organizacijos, kaip ateitininkai ar skautai, skatintų savo uolius narius pagilinti lietuvių kalbos mokėjimą studijomis ir moksliniu jos pažinimu. Reiktų net raginti įvairias kitas organizacijas skirti stipendijas tokiems, kurie norėtų studijuoti, bet dėl susidariusių sąlygų yra sutrukdę tyti darbą ar pašalinę užsiėmimą.

Lietuvių kalbos mokslo išlaikymas universitete nėra tik rūpestis studentų stoka ir mėginimas jų daugiau rasti. Jis turi būti bendras visos lietuvių bendruomenės, visų organizacijų, juo labiau kultūrinio sambūrio sutelktinis rūpestis. Išlaikyti lituanistikos katedrą universitete yra lietuvių iškilnis kultūrinio augimo priemonė ir tautinis išlaikymas, švietimo stiprinimas, pastovesnė lituanistikos mokyklų egzistencija. O nuo to priklauso jaunųjų kartų įsijungimas į gyvą lietuvių tautos veiklą ir visos tautos pastangas išlaikyti savo tautą.

Gal permažai vertinamas mokslinis kalbos pasirodymas, kai dau-tininkas amerikiečių yra vienakalbiai. Vienakalbiškumas siaurina akiratį ir žmones apriboja tik savo miestu ar savo valstybe, o iš tikrųjų dar ir už tvoros yra pasaulis, kuriame gyvena žmonės. Ir su jais reikia palaikyti žmogiskus santykius. Dar labiau tai svarbu lietuviams, kuriems turi rūpėti ir lietuvių tauta, nes be kalbos nyksta tautos dvasia ir tautiškumas išsilyja į pilką masę. Lituanistikos išlaikymas šiandien yra pirmos eilės rūpestis. O tam reikia pakankamo skaičiaus studentų, užpildančių lituanistikos mokslo auditoriją.

NEBES KAS MEDŽIOTI

Dėl intensyvaus ūkininkavimo, laukų melioravimo labai pakitūs aplinkos sąlygos, kurios nepalankios laukiniams gyvūnams. Pavyzdžiui, kad ir Bulgarijoje, matyti, čia dėl to žymiai sumažėjo kai kurių vandens paukščių, tauriųjų elnių ir sturimų, kurtinių, jerubių, fazanų, o didieji elniai jau visi išnyko.

Dabar Bulgarijoje ypatingai susirūpinta šių gyvūnų išsaugojimu ir atkūrimu. Tauriųjų elnių arealas dabar net mažesnis.

nis, kaip ir kačane. Kasmet į kitus rajonus perkeliama po 60-80 sturimų, įsteigti trys fazanų, kur kasmet bus galima išperinti po 160 tūkstančių šių paukščių.

MILIJONAI SENESNIEMS
Iliinois valstija papildomai paskyrė 6 mil. dol. organizuoti pagalbos senesniems piliečiams, kad jiems nereikėtų keltis į slaugos namus, o galėtų gyventi namie. Tie 6 mil. dol. yra paskirtas priėmimas prie jau paskirtų 14 mil. dol. senesnių globai.

PAKELIUI Į LAISVĘ

Trys radijo tinklai

DR. KOSTAS R. JURGELA

Foy Kohleriu užsikviėtė Sidzikauską ir jo du kolegas ir pranešė, kad nutarta per "Laisvą Europą" ir Pabaltijį netransliuoti. Miunchene 1952 m. atidarymas "Am. Balso" skyrius, kuris transliuos trumpomis ir vidutinėmis bangomis ir daugiau dėmesio skirs europiniams reikalams.

Taip pasitvarkius, ilgesnį laiką tarp New Yorko ir Miuncheno vykdavo kasdieniniai atitinkamų kalbų redaktorių radijo pokalbiai. Po kelių metų "nepriklausomas" (išjungtas iš Valst. dep.to) "Am. Balso" netikino kongreso, kad reikia skirti lėšų tam tikram reikalui. Visiškai nepasitarusi su kongreso komisijomis, USIA vadovybė nutarė tą poreikį visvien patenkinti, uždarant transliacijas iš Miuncheno, kurioms ką tik buvo gauta papildomų lėšų.

Po to Sidzikauskas naujai stengėsi vyrausybę sudominti "L. Europos" laidomis ir Pabaltijį. Kelios delegacijos tuo reikalu lankėsi pas valst. sekr. padėjėjų Europos reikalams Stoesselį ir USIA vadovybę. Kai vėliau, Sidzikauskui jau mirus, baltiečių delegacija lankėsi pas Stoesselio (paskirto ambasadorium Maskvon) pareigą paveldejęs Hillenbrandą (vėliau paskirtą ambasadorium Bonnon), pastarasis, Fulbrighto komisijos kelias dienas vargintas, delegaciją nukreipė į "Laisvės" radiją. Beje senatorius Fulbrighto paklaustas apie Maskvos raginimus Helsinkin sukviesti Europos "saugumo ir bendradarbiavimo" konferenciją, kurios "tikslas tesas patvirtinti pokarines sienas Europoje", Hillenbrandas atsakė: "Mes irgi to norime, tik dabar dar ne laikas".

Helsinkio era

Laikas atėjo 1975 metais. Lietuviai, latviai ir estai jau turėjo "Laisvės" radijo laidas (po mano anuometinio straipsnio to radijo vadovybė pradėjo skelbti, kad transliuojama "i Sov. Sąjungą ir Pabaltijį šalims"), ir Helsinkyje buvo pasirašyti susitarimai, kurie pripažįsta "dabartinių" tarpvalstybinių sienų Europoje neįveikiamumą, nebent kas būtų keičiami dvišaliais susitarimais.

Prieš leiddamasis Helsinkio kryptim, prez. Fordas susikviėtė

būrelį iš Rytų Europos kilusių visuomenininkų ir stipriai pasisakė Rytų Europos ir Pabaltijio valstybių klausimu. Jo klausėsi ir valst. sekr. Kisingeris. Tačiau, rytdieną išskrisdamas, prez. Fordas iš paruoštos spaudai padalintos savo kalbos išleido sakinius apie Pabaltijį ir Rytų Europą ir Helsinkyje nebeužsiminė apie Pabaltijį. Paklaustas apie tai, sugrįžęs prezidentas pasakė, kad tie dalykai buvo prieš kelis dešimtmečius sutvarkyti taikos konferencijose Jaltoje, Potsdame ir kitur. Abu jo pareiškimai yra paskelbti "Prezidento Dokumentų" 1975 m. savaitiniuose rinkiniuose.

Po to prasidėjo žmogaus teisių populiarinimas, spaudoje siejamas su soviet. žydų emigracijos laisve. Mūsų veiksniai irgi ėmėsi žmogaus teises ginti "Helsinkio susitarimų" vardu ir garsino Lietuvos komiteto bendradarbiavimą su kitais teisių gynėjais Sovietuose. Kažkaip nejučiomis Lietuvos nepriklausomybės kova netgi žymiu lietuvių sveti miesiems dabar vaizduojama kaip "dissent" — sovietinių disidentų šalutinis reiškinys.

Na, po Helsinkio Vasario 16 pareiškimo valst. departamentas nebekalba apie Lietuvos aneksijos nepripažinimą, apie paramą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės bylai. Vieton to kalba apie didelį lietuvių indėlį Amerikai. Kai tu pareiškimų autorius teiravosi mano nuomonės apie jų turinį, turėjau pasakyti, kad ne valst. dep.to reikalas yra vertinti paskirų tautybių indėlį Amerikai ir ne laikas apie tai kalbėti Vasario 16 proga.

Belgrado peržvalgos konferencijos išvakarėse kongresinė komisija Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalams paskelbė JAV prezidento pranešimą kongresui. Jei Pabaltijio šalių nepriklausomybė tebeįpajūstama, tai prezidentas savo pranešime kongresui turėtų, be Sov. Sąjungos ir liaudies respublikų, nužymėti Sovietų vykdamos žmogaus teisių pažeidimus svetimosiose šalyse: Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tačiau jos trys nėra minimos nei Valst. dep.to ir USIA pareigūnų parodomuose, nei prezidento pranešime, nei pačios komisijos pranešime kongresui, nors liudytojų tarpe buvo ir baltiečiai. Ypač gerai buvo paruošti dr. Kazio Bobe-

Etiopijos karinės pajėgos, stipriai remiamos Sovietų ir kubiečių, sumušė Eritrėjos laisvės kovotojus. Sukilėlių dalis pasitraukė į kalnus ir tebetęsia kovą. Čia matome vieną jų dalinį treniruotės metu kalnų srityje

lio parodymai baltiečių komiteto vardu.

Keliai ir klystkeliai

Todėl Los Angeles lietuvių rezoliucijų komiteto veikla ir dr. P. Vileišio vadovaujoti demonstracija prie Jungtinių Tautų būstinės New York'e buvo tikra atgaiva — priminimas apie lietuvių tautos kovos esmę: laisvę ir valstybinę nepriklausomybę. (OPT.) Niuremberge kadaise buvo teisiami nacių pareigūnai, pasikėsinę "prieš taiką ir žmoniją", su Maskva išsidalinę eiles nepriklausomų valstybių žemes ir žmones. Savo laiku Bertrando Russello komitetas "teisę" amerikiečius už Vietnamo karą. Tikrai niekas neįgaliojo Kisingerį ir Fordą be taikos konferencijos, paneigiant kongreso rezoliucijas, visiškai neatsiklausus Pabaltijio valstybių gyventojų, neva "neprivalomu" dokumentu pripažinti "dabartines sienas Europoje".

Reikia grįžti prie laisvės kovos, o ne puošti sovietinių disidentų pastangų nuotrupomis. Lietuvos istorijoje buvo "dissidentės de religione", ypač Maskvos kurstomų stačiatikių. Lietuvišku požiūriu dabar disidentai Lietuvoje tėra Maskvos rėmėjai komunistai. Be to, pastarųjų poros metų atvykėliai komunistai "disidentai" buvo patikrinti tikrai KGB.

Neseniai kai kas ir lietuvių spaudoje pasigedo Am. Balso "nepriklausomumo". Tikrovė, tokio "nepriklausomumo" norėjo ir tebenori mūsų priešai, kurių yra visur. Jei "nepriklausomai" radikalai ar reaccionieriai viešpatautų, tai "Balso" nepriklausomybė reiktų nuolatini Amerikos gyvenimo dergimą ir ne žodžio Lietuva užtarti. Dabar skelbiamos dviejų šaltinių ar akivaizdaus

savo korespondento suteikiamos žinios. Politiniai komentarai peržvelgiami "policy office" ryšininkų su krašto saugumo tarnyba bei valst. dep.to ir tai riboja netikslumų skleidimą. Niekas nevaržo tiesos. Kalbininkų tarnybų vadovai yra atsakingi už savo laidų turinį, ir protarpiais jiems tenka atitaisyti žinių biuro ar savo tarnautojų nuklydimus. Pvz. vienas veikėjas žavėjosi "bendradarbiavimu su Lietuva", ir jį klausinėjęs reporteris tokį terminą naudodamas. Patvaręs tos dalies "netransliuoti, nustebusiam reporteriui paaiškinau, kad su komunistų partija "bendradarbiauti" negalima, kai rusai laiko kirvį virš tavo ištiesto kaklo: niekas negali nieko "su užsieniu" daryti be paties ir KGB potvarkių. Dar priminiau Lenino dogmą, kai jį ragino Brastose su vokiečiais pasirašyti bet kokio turinio sutartį. E.g. sutartis pasirašo vyriausybė, o partijos centrinis komitetas sutartį nepasirašinėja, ir vyriausybė nėra atsakinga už (savo viešpaties) partijos darbus.

Tarp kitko lietuvių autoriaus veikale apie Pabaltijio valstybes pora atvejų miglotai užsimenama apie kažkokius neįvardintus Žygimanto Augusto "keslus". Tačiau to karaliaus laikais mūsų prosenėliai parūpino Livonijos šalių "uniją su Lietuva" (autorius to neminėti) ir ištisą šimtmetį lietuvių už Livoniją kovojo prieš rusus ir švedus (Lietuvos kariuomenėje 1919 m. ir vėliau tebedirbanti "Visi bajorai žirgus balnoja, žirgus balnoja ir Ryga joja"). Tai kam menkinti mūsų prosenelių didesnius užmojus ar kitiems leisti mus žeminti?

Čia suminėti keli vaizdeliai rodo, kad ne visi mūsų pasireiškimai pasizymi nuoseklumu ir sąvaga.

7000 MYLIŲ PER Š. AMERIKĄ

J. KUČINSKAS

1

Jungtinės Amerikos Valstybės yra didelė ir graži šalis ir tikrai verta ją geriau pažinti. Dauguma amerikiečių mėgsta bastytis po kitus pasaulio kraštus, bet savosios žemės visai nepažįsta. Amerikoje rasi visko: didžiulius miestus, plačias dykumas bei snieguotus kalnus, gražiai žaliuojančius laukus su didžiulėmis farmomis bei gausiomis gyvulių kaimenėmis. Čia rasi daugybę parkų, kuriuose pajusi dar nesugadintą gamtos didybę bei jos grožį, rasi daugybę upių bei ežerų, kurie vieni iš jų tarnauja žmogui, o kiti dar savo natūraliu grožiu vilioja turistą. Šalia visa to, čia sutiksi įvairių rasų žmonių, kurių papročiai bei gyvenimo būdas yra labai skirtingi. Tačiau juos visus jungia viena didžiulė Amerika, kurioje jie visi jaučiasi lygūs ir šį kraštą skaito savo namais.

Stebėdamas Amerikos vakarų filmus, žavėjauosi plotų didybe bei nesudrumsta jų ramybe, nepaprastu gamtos įvairumu bei jos grožiu. Visą laiką brendu mintis, kada nors tas vietoves aplankyti ir pasigrožėti tuo žavinguoju pasauliu. Ir taip vieną anksčiau rytą po šepetų draugystę pajudėjau iš Miami Beach. Raudona saulė, vos pakilus virš Atlanto, nuspalvino ruožą vandens paviršių, kuris susiliejęs su horizonto raudonumu, sudarė nepaprastą grožio vaizdą ir pranašavo giedrą dieną, o tuo pačiu ir gerą mūsų kelionės pradžią. Ankstyvą rytą Floridos greitkelis buvo tuščias, matomumas geras, ir vairuoti mašiną buvo gana malonu. Tačiau vaizdai aplinkui gana nuobodūs ir mažai patraukia turistą akį. Didžiulės lygumos su krūmokšniais, pelkėmis, mažais miškeliais bei apelsinų sodais. Tačiau viskas nepaprastai šalia ir vėlu. Vasara čia iškrenta daug kar-

tulių, o saulės ir šilimos netruksta, todėl augmenija vėliai žaliuoja. Apie Ocala vaizdas kiek pasikeičia. Paviršius darosi jau įvairnesnis ir bent kiek įdomesnis — daugiau kalvų, o slėniuose vienas kitą ežerėlis tyvuliuoja. Matosi žalios ganyklos su gausybe gražių galvijų ir arklių. Čia jau gerai išvystytas pieno bei gyvulių ūkis. Apie sostinę Tallahassee gana stipri yra medžio pramonė. Čia kalvos ir slėniai gana miškingi, medžiai gerai išaugę ir duoda neblogos kokybės medieną pramonei.

Pasiekus Marianną, Floridos lygusis paviršius jau žymiai keičiasi. Kas galvoja, kad Florida yra tik pelkėta lyguma, atsidūręs čia, savo nuomonę turės kiek pakeisti. Čia jau daugiau kalnėlių ir jie visi yra jau žymiai aukštesni. Kalvose esamos kavernos yra turistų gausiai lankomos, ypač įdomios jos yra kavernų valstybiniame parke. Šios vietovės dar miškingesnės, dar daugiau upokšnių bei ežerėlių matosi aplinkui. Žemė gana derlinga ir joje gerai auga t. v. lengvas tabakas, o slėniuose gražūs kukurūzų laukai žaliuoja.

Netrukus pasiekiam Alabama, kurią Perdido upė skiria nuo Floridos. Jau 16 šimtmečio pradžioje, Alabama pakraščius pasiekė ispanai. Jie smarkiai susikrovė su indijonais, bet netrukus ir vėl pasitraukė, jokių kolonijų neįsteigė. Pirmieji čia pradėjo kurtis prancūzai 17 šimtmečio pradžioje. Jie Meksikos įlanką įsteigė daugybę tvirtovių, bet ir jie čia ilgai neišsilaikė ir 1803 metais Alabama drauge su Louisiana teritorija buvo nupirktas iš prancūzų ir prijungta prie Jungtinių Valstybių.

Alabama arčiau Meksikos įlankos yra smėlėta žemuma, kiek giliau į žemyną, jau darosi kalnuota. Dirva t. v. Black Belt rajone yra labai derlinga. Čia matosi gražūs medvilnės laukai, didžiuliai kukurūzų plotai žaliuoja, dar kitur — žalios ganyklos su gausiomis gyvulių kaimenėmis. Gana gerai išvystyta pieno pramonė, kuriai žaliavos turi pakankamai. Alabama pušis yra labai vertinga ir savo mediena aprūpina daugybę lentpiuvių bei popieriaus fabrikų. Alabama yra alyvos, vario, asbesto ir daugybė kitų pramonės svarbių žaliavų.

Prie kelio 10, pasiekiam didesni Alabamos miestai Mobile, turintį 190,000 gyventojų. Norint patekti į Mobile miestą, reikia pervažiuoti George Wallace vardo tunelį, einantį Mobile upės apačioje. Tunelio konstrukcija bei jo statyba gana imponuojanti ir tikrai tas tunelis vertas to garsaus Alabamos politikos vardo. Mobile yra žymus Amerikos uostas. Antro pasaulinio karo metu šimtai naujų laivų čia buvo pastatyta, perdirbta bei atremontuota. Mobile labai puošniai atrodo azalių žydėjimo metu. 35 mylių ilgio azalių takas veda per gyvenamuosius miesto rajonus. Čia galima rasti pačius didžiausius azalių žiedus. Didelis parkas, pasiūpęs žydinčiom kamelijom, patraukia akį. Daugybė įvairių žydinčių medžių bei krūmų puošia šį žalumynuos pasukusių miestą. Daug gražių bažnyčių čia pastatyta, daug įvairių muziejų laukia lankytojų. Puikios antro pasaulinio karo karių kapinės su meniškais paminklais bei žydinčiom gelem, vilioja keleivį sustoti, susikaupti ir pagalvoti, ar tos gyvybės nebuvo veltui paaukotos karo slibinui. Juk jie kovojo dėl kitų laisvės, dėl išvadavimo iš prievartos, dėl šventų idealų. Tačiau gyvenimas iš jų aukų tik pasityčiojo, nes laimėtas karas atnešė dar didesnę vergiją, dar didesnę priespaudą.

Įdomus karo laivo Alabama muziejus. Turistai gali kiekvieną dieną laivą apžiūrėti. Čia matosi visi laivo įrenginiai, kabinos, torpedų patalpos, igulų būstinės, kapitono kajutė, karininkų patalpos, komandavimo tiltas ir kt.

Palikę Mobile, 98 kelių įvažiuojam į Mississippi valstiją. Ši valstija Amerikos istorijoje yra suvaidinusi gana didelį vaidmenį. Pilietinio karo metu, čia vyko ilgos ir kruvinos kovos, o dėl balsavimo teisių juodieji Amerikos gyventojai 1964 metais čia laimėjo pirmuosius savo mūšius. Tais metais buvo sureguota balsavimui didžiulės juodųjų masės, kurios iki šiol niekad nebuvo sudavę. Ir jau 1967 metais daug juodųjų buvo išrinkta į valstijos bei savivaldybių administracinius postus.

(Bus daugiau)

KUNIGAS, MUZIKAS, ISTORIKAS

Kun. Vincui Valkavičiui kunigystės sidabrine sukaktį švenčiant

Skaitantiems ne tik lietuvišką, bet ir amerikietiška spaudą, dažnai pastebima Vinco Valkavičiaus (angliškai: William L. Wolkovich) pavardė. Jis rašo dažnai lietuviškais temomis, nors nemazai liečia ir labai specialius klausimus, kaip vaistininio etika ar žmogiską pareigą, medicinos etikos klausimus ar narkotikų problemas.

Sekantiems muzikos pasaulį, pastebima ta pati pavardė, kaip smuikininko, solisto, muzikos kritiko. Kai liečiamos istorinės temos, dažniausiai apie lietuvių ankstyvąją emigraciją, išlikimo sunkumus, žymiuosius ano meto veikėjus, net lietuvių nusikaltusius, kaip komunistų propagandininką Antaną Bimbą.

Tas autorius, istorikas ir žurnalistas, moralinės teologijos specialistas ir muzikas yra kun. Vincas Valkavičius, šiuo metu einąs asistento pareigas Šv. Marijos parapijoje, Ayer, Mass., mieste. Kun. Vincas Valkavičius kaip tik šio mėnesio 29 d. švenčia kunigystės 25-rių metų sidabrinę sukaktį.

Mokslas kelias

Kun. V. Valkavičius yra gimęs Hudson, Mass., mieste, netoli Bostono, 1929 m. birželio 29 d. Jo tėvai buvo atvykę iš Lietuvos ir šiame mieste įsikūrę. Tėvas Liudvikas Valkavičius (dokumentuose įrašytas Wolkovich) buvo kilęs iš Lomenių km., Gegužinės parapijos, Žaslių valsč., Trakų apskritys. Motina Elena Žukauskaitė, kilusi iš Lelenių km., Partijų parapijos, to paties Žaslių valsč., ir Trakų apskr. (vėliau perkisrto prie Vievio). Abu tėvai jau mirę. Jis įgauna du sūnus — kunigą Vincą ir Adomą, kuris yra diplomuotas vaistinininkas ir su šeima tebegyvena Hudson mieste.

Vincas Valkavičius mokytis pradėjo 1934 m. Hudson Šv. Mykolo par. mokykloje, kurią baigęs 1942 m. įstojo į to paties miesto aukštesniąją mokyklą, o 1946 m. į St. John seminariją Brocktone. Čia studijavo filosofiją, teologiją, muziką ir kitus reikalingus mokslus ir juos baigė 1953 m. Kunigū buvo įšventintas 1953 m. rugsėjo 29 d.

Kaip kunigas porą metų ėjo asistento pareigas Lynn, Mass., mieste, o 1955 m. paskirtas į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją Brocktone, Mass., asistento. 1957 m. vėl skiriamas į lietuvių parapiją Needham, bet 1961 — 66 metais dirbojasi Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijoje Cambridge, Mass. Po vienerių metų darbo amerikiečių parapijoje Dorchesterlyje vėl grįžo į lietuvių Šv. Kazimiero par. Brocktone.

Kelerius metus kapelionavo vienuolių seselių vienuolyne, taip pat jų vedamose prieglaudose, dirbo kaip kapelionas Brocktono ligoninėje ir paskiau buvo paskirtas St. Matthias par. administratoriumi Marlboro mieste. Tų pareigų atsisakęs, buvo paskirtas į dabartinę vietą — Ayer Šv. Marijos parapiją.

Tai tik trumpais bruožais kunigisko darbo kelias. Tuo pačiu metu jis dirbo ir kitose srityse — muzikoje, studijavo universitete, rašė knygas ir straipsnius, ypač daug Bostono arkivyskupijos laikraštyje "The Pilot".

Muzikas — smuikininkas ir choro vadovas

Muzika kun. Vincui Valkavičiui nėra tik laisvalaikio pramoga, bet tikras talentas išsiskleidimas. Dar studijuodamas seminarijoje, jis ėmė gregorinio giedojimo vokalų kursą, lavino balsą Muzikos mokykloje Longy, Cambridge. Taip pat ėmė privačias smuiko pamokas Hudson ir New England muzikos konservatorijoje Rostone.

Nuo 1942 m. jis pasižymėjo kaip koncertmeisteris su Hudson aukštesnės mokyklos orkestru, kelerius metus buvo Brocktono simfoninio orkestro, Neddham Filharmonijos ir Cambridge Civic simfonijos orkestro narys — smuikininkas. Nuo 1961 m. kun. Valkavičius yra kartu su smuikininku Izidorium Vasyliūnu ir pianistu Vyteniu Vasyliūnu davęs daugiau kaip 20 smuiko koncertų ne tik savo apylinkės miestų salėse, bet taip pat ir Chicago, Clevelande, Philadelphijoje, Bostone ir kt.

Jis ne tik muzikas ir smuikininkas, bet ir daugelio chorų vadovas — dirigentas. Nuo 1949 m. pradėjęs chorui vadovauti dar seminarijoje, yra vadovavęs ir dabar tebedavovauja net keturiems chorams.

Labai įdomu tokiems, kurie su muzikos sritimi yra susipažinę tik kaip su menu, patirti, kad kun. Valkavičius kaip muzikas, išėjęs specialius mokslus, muziką panaudoja sveikatai, vadinamai terapijai — gydymui. Tai jis yra praktikavęs Brocktone ligoninėje ir St. Luke ligoninėje New Bedford. Bet specialiu koncertu jis duoda ir kitose ligoninėse, net psichinių ligų ligoninėse, kuriems teigiamai veikia pritaikyta ir tinkamai perteikta muzika.

Prie to reikia pridėti, kad jis yra solistas — baritonas, giedojęs daugybę kartų įvairiomis progomis bažnyčiose, taip pat pasirodęs ir scenoje. Ir visuomet su dideliu pasisekimu. Jo giesmių, dainų ir smuiko repertuaras susideda iš Handelio, Gounodo, Mendelssohno, Schuberto, Francko, Budrifino, Samsauso, Jakubėno ir kitų pasaulinių ir lietuvių kūrėjų.

Lietuviškoje istorijoje

Jubilatas priklauso Amerikos Katalikų istorijos, Lietuvių istorijos draugijoms, Liet katalikų mokslo akademijai ir Hudsono istorikų draugijai. Tai rodo, kad jis labai domisi istorija, ypač lietuvių ir Lietuvos. Jis savo istoriniais tyrinėjimais yra originalus istorikas, siekia seniausių šaltinių, renka ir skaito senus lietuviškus laikraščius ir dokumentus.

Ilgas istorines studijas yra parąšęs apie lietuvių pionierių kunigą Naujoje Anglijoje — kun. Juozą Zebri. Jis aprašo jo gyvenimą, kovas ir tragišką mirtį, (buvo nužudytas). Yra parąšęs apie lietuvių New Britain, Conn., o "The Jurist" žurnale išspausdinęs apie Medininkų (Varnių) vyskupijos įkūrimą visuotinio Bažnyčios suvažiavimo (ne popiežiaus), kaip vieną istorinę šimtą. Taip pat parąšė "Nuo Nemuno iki Assbet", tai Hudsono lietuvių istoriją.

Yra plačiai nagrinėjęs senųjų laikų A. Bimbos bylą dėl vadinamo blasfemijos, kuri tuo metu buvo įstatymais uždrausta. Paskirius straipsnių net negalima išskatuoti, nes jų daugybė yra paskelbtos įvairiuose laikraščiuose ir specialiuose žurnaluose, kaip "The Jurist", "The Apothecary" ir kt.

Lietuviškai ir angliškai

Mokėdamas gerai angliškai ir lietuviškai, jis yra bendradarbiavęs Lietuvių enciklopedijoje ir Encyclopaedia Lithuanica, rašydamas atskirus straipsnius arba angliškai enciklopedijai rašydamas ir versdamas iš lietuvių į anglų kalbą specialias studijas. Taip pat yra rašęs recenzijų, kada buvo liečiamas lietuvių gyvenimas Amerikoje, pvz. A. Budreckio "The Lithuanians".

Tokios plačios apimties darbus negalima išsamiai suminėti viename straipsnyje. Reiktų tam išstos studijos. Tačiau, minėdami kun. V. Valkavičiaus kunigystės sidabrinę sukaktį, negalime išleisti iš akių jo darbų, kuriuose jis reikšėsi sielovadinėje, muzikinėje,

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

LIETUVISKŲJŲ ENCIKLOPEDIJŲ LEIDĖJAS PAS MUS

Juozas Kapočius Liet. enkl. darbų baigimo reikalais lankymų ir plokštelių gamybos studijoje "Gintare", buvo užsukęs ir lietuvių tautinius namus, surengtam jam pagerbimui. Ten geram šimtui klausytojų jis labai įdomiai papasakojo apie enciklopedijų leidimą, redaktorių keitimą ir visą darbą bei sąlygas, ypač pinigines.

Abi enciklopedijos buvo leidžiamos prenumeratorių pinigais, nes leidėjas, dar prieš pasirodant pirmam tomui, jau buvo baigęs išleisti visas sątaupas. Abiejų enciklopedijų išleidimas užtruko 26 metus ir kainavo daugiau kaip du milijonai dolerių L. E. reikėjo 14 metų ir 1,300,000 dol., o anglų kalba enciklopedijai reikėjo 12 metų ir 700,000 dol. Pirmosios išėjo 36 tomai, o antrosios 6 tomai. Iš viso bendradarbių - talkininkų buvo apie 1243. Prenumeratorių L. E. turėjo apie 4,500, o anglų kalba — 2,500. Šiuo metu L. E. leidėjas turi tik keliolika, o anglų kalbos yra daugiau. Dabarinių metų yra leidžiami signataro Petro Klimo atsiminimai.

Apie abiejų enciklopedijų išleidimą ir paskai leidimą, talkininkavimą yra pavesta "Gintaro" studijos savininkui Paului

dainavimo, medicinos ir farmacijos etikos srityse. Tai rodo, kad suaktyvininkas vertas didelio dėmesio visos lietuvių visuomenės, kuri dažnai permaži pažįsta savuosius, ypač čia gimimus ir amerikiečių gyvenime besireiškiančius jaunesnius žmones. O tokios apimties talentai, kuriuos jis yra išvystęs savo dar, palyginti, neilgo amžiaus laikotarpyje, reikalingi padėkos, nes jie buvo panaudoti Dieviui, Bažnyčiai, savo tautai, sergantiems ir pagalbos reikalingiems žmonėms.

Jubilatas kun. Vincas Valkavičius yra didelis knygos mėgėjas. Net nustembi patyrys, kiek jis yra perskaitęs savo srities, ypač istoriją liečiančių knygų, senų laikraščių, dokumentų, pasidavęs jų kopijoms, juos susiklasifikavęs, kad galėtų nuolat panaudoti. Dėlto ir jo kunigystės sukakties progą vėlta labiau susidomėti to talentingo asmens gyvenimu ir darbais (nes mūsų tarpe tokių, kurie būtų kunigai, muzikai ir mokslininkai, nėra didelio skaičiaus).

Parapijos, kurioje dabar dirba, klebonas ir parapijiečiai kun. V. Valkavičiaus kunigystės sukaktį paminės Ayer, Mass., St. Mary bažnyčioje Šv. Mišiomis rugsėjo 23 d., sekmadienį, 3 val. po pietų. Po to bus susitikimas su parapijiečiais, artimaisiais ir meno mėgėjais.

Aukščiausiojo palaimos ir toliau panaudoti visus talentus, kurių jis taip gausiai turi.

P. Stalys

Jasiukoniui, kaip redaktoriui, pagaminti spalvotą, garsinį vienos valandos filmą. P. Jasiukonis prie šio filmo dirba jau porą mėnesių. Juozas Kapočius pasiryžęs rugsėjo mėn. jį pademonstruoti Bostone. P. Jasiukonis tikisi, kad filmas iki Bostono demonstravimo bus užbaigtas, dėlto jis dirba ir dieną po 14—16 valandų.

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS

Rugsėjo 10 d. 12 val. tuojau po lietuviškų Mišių parapijos salėje įvyks tautos sventės, rugsėjo 8-sios, minėjimas. Bus labai įdomi ir su naujais įrodymais paskaita: Lietuvių tauta ir karalius Vytautas Didysis. Po paskaitos — kavutė. Ruošia pavergtai Lietuvai laisvės kovoms fondas. Nuosirdžiai kviečiami visi lietuviai. Aja.

UZDARYTOS KOLEGIJOS

Devynios Chicago miesto kolegijos uždarytos, nes dėsytųjų streikuoja. Apie 100,000 studentų neturi paskaitų. Dėsytųjų atsisakė sutikti su federaciniu taikintoju.

DAUG HEROINO

Chicagoje policija areštavo keturis žmones. Pas juos rasta 16.2 svarų heroino, kurio vertė apie 7 mil. dol. Be to, pas juos rasta 304,000 dol. pinigais. Areštuoti F. Soltero, 27 m., Th. Navarez, 32 m., E. ir A. Guzman, 36 ir 25 m.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos ir Stoties WNSR, 1360 bangs, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasi didelių pasirinkimų lietuviškų knygų.

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

Įvairių prekių, patalynės, nebrangiai ir mišiai apdrauda.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60606

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60628

Telef.: 225-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

M. A. SINKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4230 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINTŲ šventinių, pilnoms

PILYTIKŲ PRASIMAI ir

Kitokios blaizdė

PUBLIKOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

— IŠLEIDŲ —

ANTRA LAIDA

Mocenas — Prof. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra patikro formato, įristas klebais viršutais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mocenas dėka laide parhoduama prieinama kaina.

Germans "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Ilizopis gyvenimui prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir pensumui.

(Kitur gyvenimui pridėkite 25 centus)

Gera progą vielesms įsigyti Naująjį Testamentą. Šlaikite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED GUIDE

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lietuvių atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

NORIPIRKTI

Iškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skryniais, kėdes, t. t., "Oriental" kilimą, už prieinamas kainas. 312-891-3334

REAL ESTATE

ST. TURIBIUS

Sharp 6 room (3 or 4 bedrm.) residence. Full finished basement. Only 1 block from St. Turibius. Mid. 50's.

RE/MAX

Call TOM — 361-1300

66 ir Roman. Tinka didelė seimai.

4 miegamų namas labai geram stov. Įrengtas rūšys. 2 maš. garažas, \$40,000.

50 ir Talman. 5 kam. mūr. Beismetas. 2 mašinų garažas. Platus lotas. \$37,900.

8809 S. Tulley Ave. Liukusinė 3-jų miegamų rezidencija "Cathedral" lubos. 1½ vonios, 2½ maš. garažas, šoninis įvažiavimas. \$71,500.

63 ir Rockwell. 2-jų butų po 5 kam. medinis namas. Filmas rūšys. 2 maš. garažas. Zemi takais \$26,900

66 ir Rockwell. 3-jų butų mūr. 6 kam. ir 2 po 3 kam. Gerai išlaikytas namas. 3 atskiri galdynai. Naujas 2 maš. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman. 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kam. Tik \$26,500.

40 ir Artesian. 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. \$26,900.

Jei galvojate

PARDUOTI, NUOMOTI AR APDRAUSTI

Jūsų nuosavybė, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

KAS VERTINGA

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$600,000 pajamų.

Naujas stogas ir gazi sildymas. Apšauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,900.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali liukus ofisai patalpos. Dang. priekis. Marquette Park. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkejui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namas — Svajonės 2 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, automob. atstatė, 3 auto garažas, 2 balkonai. Patio. Marquette Parke centre.

Mūr. bangalov. 3 miegamai. Gražiai užlaikytas. \$24,000.

Namas ir svetainė — svajonės mūro. \$30,000.

Mūr. namas. Didelė svetainė, salė apie 300 kv. p. 2 butai po 5 kam. \$35,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūro, Gazi sildymas. Garažas. \$50,900.

19 metų mūro, 5½ kam. (3 mieg.). Gazi-gazi sildymas. Arti St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Naujų pirkimas — Pardavimas

Drandimai — Income Tax

Notarizmas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

646 S. Kedro Ave. — 718-2233

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdirbtą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Chicago, Illinois

Telef. GA 4-8454

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Vonių, virtuvės, sinkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagindančios geros rūšies prekes. Maistas iš Europos šalių. 2605 W. 63 St., Chicago, Ill. 60628.

TEL. WA 5-2737

VYRAI IR MOTERYS

* DEPARTMENT MANAGER

* SALES CLERKS

(Various Departments)

* CHECKING/MARKING CLERKS

* STOCK ROOM HANDLERS

PART TIME DAYS

* SNACK BAR ATTENDANT

These are permanent year round positions. Good starting salaries and excellent company benefits including discount on purchases.

Apply in Person

THE TREASURY

8500 Golf Road, Niles, Ill.

An Equal Opportunity Employer M/F

Institutional Cook

Fine working conditions at local institution.

FULL TIME — PERMANENT COMPANY BENEFITS

Call: 539-9478

NURSES AIDES

NURSES AND HEAD COOK

New skilled nursing home. Excellent working conditions. Top paid and fringes. Positions available now. All shifts. Apply in person.

JANITORIAL

5222 No. Elston, Chicago, Ill.

Tel. 725-6000

Men and women for light and heavy duty janitorial work in Chicago and suburban areas. Full or part time openings for evening shift work. No experience necessary. Age — 21 and over. Apply between 10 A.M. - 4 P.M.

HELP WANTED — MOTERYS

Beverly Shores, Ind., Liet. klubo susirinkime. Iš kairės: akt. Irena Jonynienė, dr. Kazys Ambrozaitis, Irena ir Leonas Nekai ir toliau — dr. J. Valantiejus su anūke. Nuotr. K. Potiauskas

VILOS IR VASAROTOJAI UNION PIER

JUOZAS SLAJUS

Saulėto šeštadienio priešpiečių sėdės ir mašina ir sugaišęs mažiau porą valandų "Gintaro" vasarvietėje pavėsioje, Union Pier, Mich., tarp daugybės ten jau sustatytų mašinų išpraudžiau ir savąją. Pasivėlavęs saulėtai sekmadieniais ne visada čia berandvi vietas iljiti. Visad simpatiškas šeiminkas Algis Karaitis, tave pasitikęs, mielai priima savo glo-bon. Priešpiečių laikų jo kieme kėdės būna beveik tuščios, nes laiptais nusileidę vasarotojai nu-eina į pačią pavėsioją, saulintis smėlyje arba gaivintis eže-ro bangose. "Gintaras" dar tebė-ra gerasis vasarotojų susitikimo centras. Sekmadieniais (10 val. Chicago laikų) iš visų miestelio pusų vasarotojai sueina į pamal-das, kurias čia atlieka čikagis-kiai jezuitai.

Nedidelio Union Pier miestelio didžiosios ir mažosios gatvės, vi-si erdvūs kiemai bei ežero at-krantės žaliuoja, paskendę aukš-ty medžių bei žemų krūmų pavė-siuose. Pakitęs uniformą ir nusi-leidęs laiptais į pačią, tikrai nustebau, išvydęs masę sekmadie-nių suvažiavusių vasarotojų. Daugiau kaip mylios ilgumo pers-pektyvų ežero pakraščiu regiu mišką skėčių ir tūkstančius neto-li vieni kitų sugulsius senus, jau-nus ir mažyčius kūnus, kūnelius.

Tikrai nemažiau čia žmonių, kaip prieš dešimtmetį ar dar anksčiau. Bet taip daug būna tik karštisiais sekmadieniais, nes vietiniai (iš Michigan valst.) ir nemažai čikagiečių atvažiuoja tik tokiam vienam sekmadieniui. Pasimaudę ir papramogavę tą pa-tį vakarą grįžta namo. O su In-dianos valstijos, kurią mes perva-žiuojam, mašinų lentelėmis, ma-žai tesimato. Jie, turbūt, važiuoja į savo Sandūnų pačėrį. Vyrau-ja Illinois auto numeriai. Saulėto-mis darbo dienomis (panašiai ir šeštadieniais) per visą pačėrį paprastai matosi apie šimtinę va-sarotojų. Ne visi jie yra lietu-viai.

Priklausau tokiam vasarotojų neįregistruotam klubui, kurio na-riai mėgsta vaikščioti ežero pa-kraščiu. Kartą taip bevaikštant, staiga ties manimi iš vandens iš-šoko kokių trejetos metų mery-tė ir, kad nesusidurtumėm viens į kitą abu sustojom. Rankutėse laikydama šlapia smėlį su išdy-kaujančia šypseną sako "hai", o netrukus "L-a-a-bas". Nueidamas pagalvojau, kol močiučėms, o la-biausiai jaunoms šeimoms rūpės, kad lietuvių gimė vaikai iki su-brendimo bus tokiais išsugomi, tikriausiai jie išliks su tautiniais jausmais lietuvių, neišnyks mū-sų kultūrinės-tautinės tradicijos, o U.P. paplūdimys dar ilgai bus lankomas lietuvių.

Vieną šeštadienį su pora gerų bičiulių žaliuojančių medžių pri-dengtomis gatvelėmis medžiojom vasarotojui pastogių. Netoli buv. Odino "Ventos" ir V. Petrausko Lietuvių namų viename kieme at-sitiktinai pamaciau vasarotantį gerą draugą Juozą Toliušį, kuris su Biliu Vosylium čia turi bend-rą vilą. Juozas sakė pats atosto-gaujęs, tad porai savaitei buvau priglaustas B. Vosylio, kuris sakėsi mėnesiui išvažiuojęs prie Atlanto pas seserį ir kitus gim-i-nės. Ji susipažinai kitame kieme krašte, užgulusį ant krivos lie-tuvių laukračių. Vėliau Toliu-

SAULĖS DEMĖS IR KLIMATAS

JAV Denverioje įvykusiame moksliniame simpoziume žino-mas astronomas ir klimatolo-gas Jhn. Edis pareiškė, jog netolimoje ateityje galima tikė-tis mažojo ledynmečio. Ji nura-minanti saulę, kurioje nebepasi-rodė naujų dėmių. Jeigu šitai užtruks, žemės klimatas galis pasikeisti.

Paskutinį kartą saulės dėmių ilgoką laiką nebuvo laikotarpiu nuo 1640 iki 1710 m. Tada vi-sur buvo šiaurios žiemos, nei-prasti atšalimai. Vidutinė me-tinė žemės rutulio temperatūra per tą mažąjį ledynmetį nukri-vo 1°C; saulė tada spinduliavo žemai 1,4% mažiau energijos, negu paprastai. Vidutinei me-tinei temperatūrai nukritus 5°C, galėtų kilti tikras ledynmetis.

Ryšys tarp saulės spindulia-vimo pobūdžio ir klimato buvo labai netikėtai aptiktas. 1919 metais amerikiečių biologas A. Douglas, matuodamas senų me-džių metines rieves, pastebėjo, kad laikotarpiu nuo 1660 iki 1720 m. Arizonos pinijos ir kai kurie Californijos augalai augo labai lėtai. Vėliau tai patvir-tino radioaktyviosios anglies C-14 matavimai.

Nustatyta, kad veikiant di-delės energijos kosminiams spinduliams, dalis atmosferos anglies virsta radioaktyvia an-glimi C-14. Kai saulė aktyvi, t. y. kai joje daug dėmių, at-siranda magnetiniai laukai, ku-rie iš dalies ekraмуoja žemę nuo kosminių spindulių. Dėl to atmosferoje mažiau radioakty-vios anglies. Jeigu saulė neak-tyvi, dėmių joje nedaug, kosmi-

etą vasarą, kai Jonas Kasys, nuo-latinis vasarotojas ir idomus pa-šnekėsiuose, švedamas savo gim-tadienį prie didžiulio kieme bendro stalo, pakvietė senus drau-gus vasarotojus. Išjungė tada ir draugiški lietuviams naujieji sa-vininkai su šampano bonkomis ir kitom gėrybėm. Tai buvo gražus bendras paskutinis pobūvis, nors pats nežinojau, kad sekančiais metais nebebusime priimami. Ir šiais metais sutikau nemažai dimgailiškių, bet jau vasarotjan-čių ne bendroje, o paskrai iš-skaidytose vasarvietėse.

Neatrodė, kad U.P. vasarviečių būnui lietuvių būtų entuziastai. Juk didžiosios nuomavimo vasar-vietės, kaip "Venta", Dimgailių "Sodybą" ir kitos iš lietuvių jau perėjo kitataučiams. Šią vasarą užėjus į "Neringos" krautuvę, jau neberadau ten bendros vargo ke-lionės draugų "Neringos" krau-tuvės savininkų Šukelių, nei to gardsaus naminio maisto. Radau su akcentu angliškai kalbančią neaukšto ūgio moteriškę. Likosi tik "Gintaras", Lengvinai ir iš lauko gražiai atrodanti nedidelė Kavaliuskių "Laimė". Ir jei atsitiktų, kad ir "Gintara" išstiktų panašus likimas, turėtumėm to-kią pat situaciją kaip Beverly Shores (Sandūnuose) Indianoj, prieš maždaug 15 m. nelengvai susitapindavom pačėrio smėly, o dabar ten vasaroja tik vienos dienos vasarotojai ir nauji vilų savininkai artimieji.

Union Pier būtų laimingi tik tie, kurie turi ten giminių bei ar-timų draugų. Gi šimtas namų vistiek sudaro jau mažą miestelį. Pats Karaitis sako, kad vasaroto-jai mažėja, bet lietuvių namų savininkai daugėja. Ir pas ji bū-na vasarotojų jau nelietuvių. Žinotina, kad per keletą de-šimtmečių nuo mūsų atvykimo lietuvių šeimos yra plačiau iš-sisklaidžiusios, dalis jų kur nors toliau įsikūrė. Taigi nemažai yra važiuojančių pas savo artimuo-sius. Kiti vėl keliauja naujų gam-tovaidžių pamatyti ar idome-niomis pramogomis pasidžiaugti. Union Pier pačėry nėra pensininkų peryptis. Vyrauja čia stu-dentų amžiaus jaunimas, kuris tarp savęs kalba "sava" kalba. Tikėtina, kad toks U. P. gana ilgai dar bus gyvas.

TIKRINA INSPEKTORIUS

Federalinė vyriausybė parei-kaavo 50 Chicago kontraktorių parodyti savo finansines apyskaitas. Norima susekti, ar nebuvo duodama kyšių sta-tybos inspektoriams.

TAISO GREITKELI

Eden greitkelis taisomas ir važiuojant į pietus atvira tik viena linija. Taisymas pareika-laus 650,000 dol. Numatoma baigti spalio 18 d.

tinka C-14 pasikeitimą. Taigi iš to daroma išvada, jog XXII amžiuje bus saulėje maksima-lūs dėmių kiekis, ir maksimali temperatūra žemės rutulyje. Bet tai tik spėjimas. jm.

A. + A.

TEKLA (Tillie) MICUN

Gyveno 8825 So. Saginaw Ave., Chicago, Illinois.
Gimė Lietuvoje.
Mirė rugpjūčio 3 d. 1978 m., sulaukusi 93 metų amžiaus.
Vėlonė buvo žmona a. a. John P. Micun.
Pasiliko dideliame nuliūdime sūnūs: Jonas E. ir marti Anita Micun, Richardas P. ir marti Maureen Micun, gvv. Evergreen Pk., anūkai: Anette, James, John, Thomas, Timothy ir Terrence Micun, taipgi kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas BROWN FUNERAL HOME, 2309 East 95th Street antradienį nuo 6 iki 9 val. vakaro ir trečiadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugs. 7 d. iš koplyčios į Sv. Juozapo parap. bažnyčią, 8801 S. Saginaw Ave., kur 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nu-lydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Prašo gėlių nesiųsti.
Laid. direkt. Brown Funeral Home, Tel. 796-5300 ar 768-0155.

A. + A.

STASYS ZINKEVIČIUS

Gyveno 4103 South Campbell Avenue, Chicago, Illinois.
Mirė rugpjūčio 3 d. 1978 m., 80-00 val. ryto, sulaukęs 61 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kikonių kaime, Akmenės valsė, Ma-žeikių apskr. Amerikoje išgyveno 29 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Emilija (Jazu-tytė), dvi dukters, Elena ir Eugenija Zambos, žentas An-thony, du sūnūs Walter, marti Mary ir Vincent, du anūkai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas antradienį 6 val. vakare P. Bie-liūno koplyčioje, 4348 So. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugs. 7 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atly-dėtas į Nekalto Prasidėjimo šv. M. Marijos parap. baž-nyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero liet. kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pa-žįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdė: žmona, dukters, žentas, sūnūs, marti, anūkai.
Laidotuvų direkt. P. Bieliūnas — Telef. LA 3-3572.

A. + A.

KAZYS PAKALNIŠKIS

Gyveno Detroit, Michigan.

Mirė rugpjūčio 31 d. 1978 m., 2:30 val. popiet, sulaukęs 94 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Gelvonių valsč., Ukmergės apskrityje. Ameri-koje išgyveno 29 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukte dantų gyd. Valerija Ba-rauskienė, Detroitas, 3 sūnūs: dr. Alfas Pakalnis, Detroitas, vet. dr. Mečys Pakalnis, West Union, Ohio, ir inž. Vytautas Pakalnis, Mon-treal, Canada, ir mardos, anūkai: dr. Algis Barauskas su žmona Birute ir šeima, dr. Al. Pakalnis, Regina ir Anna Pakalnytės, inž. Viktoras ir inž. Rimas Pakalniai, ir kiti giminės, draugai ir pa-žįstami.
Kūnas pašarvotas Bazilios koplyčioje, 1930 — 25th Street, Detroitas. Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 5 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parap. bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pa-maldų bus nulydėtas į Holy Sepulchre kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdė: Dukte, sūnūs, mardos ir anūkai.
Laid. direkt. Yolanda Baula-Zapackienė, tel. 554-1275.

A. + A. VITAUTUI MENCUI

staiga mirus, tėveliams LIOSEI ir AUSEKLIUI, bro-liams LAIMONIUI ir GUNARS ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Stasė Ilginienė

Danguolė, Nijolė ir Daiya

DRAUGAS, antradienis, rugsėjo mėn. 5 d.

7

Mylimam broliui

A. + A.

PETRUI SANTARUI

mirus, ANTANUI ir NATALIJAI SANTARAMS ir DALYTEI su šeima gilią užuojautą reiškia ir kar-tu liūdi

Brenė Kova

A. + A. VITAUTUI MENCUI

tragiškai žuvus, jo pusseserėms, mieloms drau-gėms LUCY ir RITAI STOLS ir visai šeimai reiškiau gilią užuojautą.

V. Bukaveckaitė

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 So. Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

Tėvas ir sūnus

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. — 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

POVILS J. RIDIKAS

3854 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× "Draugo" atkarpoje šian dien pradeda spausdinti J. Kučinsko ilgesnį reportažą "7000 mylių per S. Ameriką". Prašome atkarpa sekti dienraštį, nes atskiru leidiniu nenumatoma išleisti.

× Ramintai Jautokaitei, Marijos aukšt. mokyklos mokinėi, United Insurance Co. of America paskyrė 100 dol. premiją už jos grafikos paveikslą "Žiemos ramybė". Šioje meno parodoje dalyvavo mokiniai iš visų JAV mokyklų. Šiuo metu premijuoti paveikslai išstatyti "Sun-Times" dienraščio meno galerijoje.

× Cicero aukštesniosios ir pradinės lituanistinių mokyklų mokinių visų tėvų susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 6 d. 7 v. vakare mažojoje parapijos salėje. Kadangi paskutiniomis metais mokinių skaičius yra labai sumažėjęs, tad yra ypatingai svarbu, kad visi tėvai, suinteresuoti tolimesne mokyklos veikla, dalyvautų šiame susirinkime. Visus kviečia mokyklos direktorius Jonas Jokubka, mokytojai ir tėvų komitetas.

× Dariaus-Girėno lit. mokykla rugsėjo 9 d. 9 val. ryto pradeda registraciją ir pamokas Jaunimo centre.

× Rašyt. Marius Katiliškis yra susirgęs ir paguldytas Sv. Kryžiaus ligoninėje. Dr. J. Meškauskio priežiūroje ligonis pamazū gerėja.

× Alberta Astraitė - Singh, gyvenanti ir dirbanti Kuala Lumpur, Malaysijoje, rašo: "Gyvendama Malaysijoje gavau "Draugą" du mėnesius pavaluotai. Bet man nesvarbu, reikalingas yra toks, kad yra galimybė gauti lietuvišką spaudą bet kur laisvajam pasauly. Man malonu skaityti "Draugą", o ne tik pavartyti puslapius. Džiugu net garsiai skaityti ir išgirsti lietuvišką žodį". Mokėdama prumeratą, ji dar pridėjo 6 dol. aukų paremti "Draugą" dienraštį. Už linkėjimus ir auką nuoširdžiai dėkojame.

× Už a. a. Valerijos Gasiūnienės sielą, 4-rių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos trečiadienį, rugsėjo 6 d., 7:30 val. ryto šv. M. Marijos Gėmimo bažnyčioje. Maloniai prašau, kas galite dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už jos sielą.

Vyras Adolfas (pr.)

× Antanas Goode šeimininkas virtuvėje, o Romas Kristopaitis gėrimų pilstyme L. B. Lemonto apylinkės gegužinėje, kuri įvyks rugsėjo 10 d., sekmadienį, Vitalio ir Modesto Umb-rasų ūkyje, kuris yra ant Lemont Road ir 103-čios g-vės kampo (1 mylia į pietus nuo Stevenson Expressway). Pradžia 12 val. (pr.)

× Jaunučio Puodžiūno baletu studija rudens sezoną pradeda šiandien, rugsėjo 5 d. Naujus mokinius prašau registruoti tel. 778-7182 arba studijoje — 2656 W. 71 St. Senų mokinių pamokos vyks įprastu laiku. (pr.)

× Planuojama papildoma kelionė į Vilnių spalio 10—26 dienomis. Marius Kiela 737-1717. (sk.)

× Taupymo bendrovei reikalinga tarnautoja dirbti pilną laiką ir mokanti rašyti mašinėlė. Kreiptis į Mutual Federal Savings tel. 847-7747. (sk.)

× Norintieji imti pianino arba akordeono pamokas pas muz. A. Jurgutį, prašomi skambinti rytais tel. 471-0985. (sk.)

× PLB valdybos posėdis su JAV LB ir Kanados LB kraštų valdybų pirmininkais ir jų valdybų nariais įvyks rugsėjo 16 d. Chicagoje. Bus svarstomas PLB seimo nutarimų vykdymas, IV-jo Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso finansavimas, parama kitų kraštų švietimo, kultūros ir kitiems reikalams bei kiti klausimai.

× Kraučeliūnų vardo Montessori Vaikų namelių mokslo metus pradeda rugsėjo 7 d. Tą pačią dieną vaikus galima tarp 9:30 ir 11 val. užregistruoti. Vaikai priimami nuo dviejų su puse iki penkerių metų amžiaus.

× Balys Barkus, gyvenęs Sidney, Australijoje, skautų veikėjas ir vienas skautų Tautinės stovyklos organizatorių Australijoje, buvo atvykęs į šeštąją Tautinę stovyklą JAV-bė-se. Šiomis dienomis jis lankosi Chicagoje. Savo pusbrolio Aleksandro Traško lydimas, aplankė "Draugą", susipažino su spaustuvių technika, pasinformavo apie spaudos darbus ir painformavo apie Australijos lietuvių veiklą.

× Lietuvių Fondas, vertindamas spaudos, radio ir televizijos talką, iš administracinių išlaidų paskyrė simbolinę auką lietuvių laikraščiams. Laiške rašo, kad "visų bendromis pastangomis surinksime antrą milijoną, o gautą pelną panaudosime lietuvių išlaikymui". "Draugo" spaudai paremti Lietuvių Fondas atsiuntė didesnę auką, paremdamas dienraščio moderninimą ir ateities skėmingumą. Už auką Lietuvių Fondo vadovybei nuoširdžiai dėkojame.

× Dr. Algis Paulius, PLB valdybos vicepirmininkas, pakviestas sudaryti ir pirmininkauti IV-jo Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso finansų komitetui, kuris rūpintis surinkti per 90,000 dol. jaunimo ir kongreso reikalams iki kitų metų vasaros. IV PLJK finansų komiteto išdėdinkais pakviesti PLB valdybos išdėdinkas Mečys Šilkaitis ir Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos atstovas Šarūnas Valiulis.

× Stasė Bacevičienė, "Stasės Fashions" kūdikiams ir vaikams rūbų krautvės savininkė, yra paguldyta Sv. Kryžiaus ligoninėje ir gydoma dr. G. Baluko priežiūroje.

× Chicagos ateitininkai rugsėjo 17 d., sekmadienį, rengia išvyką - gegužinę į J. ir J. Lieponių sodybą, kuri yra 143 gatvė ir vakarus nuo Bell Rd., Orland Park. Išvyka prasidės šv. Mišiomis, kurias laikys kun. K. Trimakas, o po pamaldų pasivažinimas, žaidimai ir muzika. Kviečiami nuo mažiausiųjų iki vyriausiųjų ateitininkų išvykoje dalyvauti.

× Kun. Antanas Zvinklys, buvęs anksčiau uolus "Draugo" bendradarbis, šiuo metu klebonaujaš Wonewoc, Wis., amerikiečių parapijoje, mokėdamas "Draugą" prenumeratos mokesį, dar pridėjo 9 dol. aukų savai spaudai stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Martynas Bundelis, gyv. Chicagoje, mokėdamas "Draugą" prenumeratą, dar pridėjo 7 dol. aukų spaudai stiprinti. Labai ačiū.

× Vladas Rimavičius iš Chicagos, mokėdamas "Draugą" prenumeratos mokesį, pridėjo 7 dol. aukų spaudai stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Dėmesio, kelionių mėgėjai! 8 dienos, 9 naktys Ispanijoje — Costa del Sol, ant Viduržemio jūros kranto. Visa kelionė, ten ir atgal, įskaitant viešbutį, pusryčius ir vakarienę — \$474.00. Išskrenda iš Chicagos spalio 12 d., grįžta spalio 20 d. Šį skelbimą deda ne dėl biznio progos, bet dėl geros, retos progos, kad mūsų lietuviai pasinaudotų. Skambinti Romui po 5 val. popiet tel. (312) 778-2023. (sk.)

× RASOMOSIOS maš. lietuvišku raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7389 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. J. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

Dalis klausytojų Lilės Gražulienės paskaitoje. II eil. viduryje Juzė Bytautienė, 85 metų, dažnai pasirodanti susirinkimuose. Nuotr. K. Sraugausko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Leonas Bileris, "Kario" žurnalo administratorius, gyv. Valley Stream, N. Y., dr. Snieškaus buvo paguldytas ligoninėje, kur jam buvo padaryta operacija. Ligonis jau grįžo namo ir dabar, žmonos, sūnų ir marčių prižiūrimas, pamažu sveiksta namuose. Visi jo draugai ir artimieji New York'e ir Chicagoje linki kuo greičiau pasveikti.

— Advokatas Robertas Selenis, teisių daktaras, Detroit'e rugpiūčio 27 d. susižiedavo su Rita Vyšniauskaite iš Clevelando.

× Kazys Jankūnas, JAV LB tarybos narys ir JAV LB New Jersey apygardos pirmininkas, pakviestas ir toliau atstovauti PLB valdybai kaip jos ryšininkas VIJKE.

× Stasė Bacevičienė, "Stasės Fashions" kūdikiams ir vaikams rūbų krautvės savininkė, yra paguldyta Sv. Kryžiaus ligoninėje ir gydoma dr. G. Baluko priežiūroje.

× Chicagos ateitininkai rugsėjo 17 d., sekmadienį, rengia išvyką - gegužinę į J. ir J. Lieponių sodybą, kuri yra 143 gatvė ir vakarus nuo Bell Rd., Orland Park. Išvyka prasidės šv. Mišiomis, kurias laikys kun. K. Trimakas, o po pamaldų pasivažinimas, žaidimai ir muzika. Kviečiami nuo mažiausiųjų iki vyriausiųjų ateitininkų išvykoje dalyvauti.

× Kun. Antanas Zvinklys, buvęs anksčiau uolus "Draugo" bendradarbis, šiuo metu klebonaujaš Wonewoc, Wis., amerikiečių parapijoje, mokėdamas "Draugą" prenumeratos mokesį, dar pridėjo 9 dol. aukų savai spaudai stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Martynas Bundelis, gyv. Chicagoje, mokėdamas "Draugą" prenumeratą, dar pridėjo 7 dol. aukų spaudai stiprinti. Labai ačiū.

× Vladas Rimavičius iš Chicagos, mokėdamas "Draugą" prenumeratos mokesį, pridėjo 7 dol. aukų spaudai stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Dėmesio, kelionių mėgėjai! 8 dienos, 9 naktys Ispanijoje — Costa del Sol, ant Viduržemio jūros kranto. Visa kelionė, ten ir atgal, įskaitant viešbutį, pusryčius ir vakarienę — \$474.00. Išskrenda iš Chicagos spalio 12 d., grįžta spalio 20 d. Šį skelbimą deda ne dėl biznio progos, bet dėl geros, retos progos, kad mūsų lietuviai pasinaudotų. Skambinti Romui po 5 val. popiet tel. (312) 778-2023. (sk.)

× RASOMOSIOS maš. lietuvišku raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7389 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. J. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

× RASOMOSIOS maš. lietuvišku raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7389 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. J. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

do. Rita Cleveland'e yra baigusi lituanistinės mokyklos 10 skyrių, dainavo Mikulskio Aukuro ansamblyje, šoko "Grandinėle" ir su "Grandinėle" buvo nuvykusi į Pietų Ameriką. Yra skautė, priklausė sporto klubui, lankė Cleveland'e State universitetą.

— Kęstutis J. Šliūpas po trijų metų savanoriškos tarnybos JAV Marinių korpuse tarnybą baigė liepos 1 d. su pagyrimo medaliu. Tarnaudamas marinių "Force Troops" vienete, Kęstutis Šliūpas perėjo daugelį specialių apmokymų: parašiutininkų kursų, scuba mokyklą, pavadiniųjų laivų gelbėjimo kursą, džiunglių apmokymą, FBI - EWAT akademiją ir išmoko skraidyti privačiu lėktuvu. Daugelį šių apmokymų baigė pirmaujančiu mokiniu. Į marinius jis įstojo, gyvendamas San Francisco, Calif., bet dabar eis į Case - Western Reserve universitetą Cleveland'e, kur studijuos cheminę inžineriją. Kęstutis tėvai inž. Vytautas ir Vanda Šliūpai šiuo metu gyvena Riyadh mieste, Saudi Arabijoje, o seneliai Juozas ir Stasė Fabijonai, Chicagoje.

— Eugenija Bacevičienė, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovė PLB seime, po seimo lanko jaunimo stovyklą Šiaurės Amerikoje, mokosi naujų veiklos metodų, kad galėtų įsigytas lituanistines žinias panaudoti, Brazilijoje dirbdama su jauniu. Skautų VI-je Tautinėje stovykloje ji buvo susitikusi ir tarėsi su PLB valdybos nariais apie PLB paramą Brazilijai.

— Pabaltiečių Pasaulio konferencija spalio 7—8 dienomis Latvų centre, 400 Hyrley Ave., Rockville, Md., rengia informacinį suvažiavimą, kuriame kviečia dalyvauti estus ir lietuvius. Šiame susirinkime bus informuojama apie dabartinę politiką, komunikacijos priemones ir pabaltiečių galimybes savo laisvės reikalus kelti viešumoje. Reikia registruotis iš anksto.

— Pianistė Raimonda Apeikytė ir solistai Birutė ir Rimantas Dabšiai, Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris at-

liks meninę programą Californijos Lietuvių dienų rugsėjo 23 d. šios vietinės meno pajėgos ruošia operų ir operėlių koncertą. Californijos Lietuvių dieną ruošia LB Vakarų apygardos valdyba, talkinant LB Santa Monica ir Los Angeles apylinkėms.

ARGENTINAI

— Argentinos Lietuvių Centro organizacija liepos 23 d. turėjo Dariaus ir Girėno minėjimą ir išleivą dieną kartu su Onų pagerbinu. Minėjimą pravedė VI. Survilienė ir Z. Tamošiūnaitė. Violeta Deveikytė - Gaidimauskienė turėjo skaityti paskaitą apie Darius ir Girėną, bet jos paruoštą paskaitą perskaitė E. Kairytė, nes paskaitininkė negalėjo atvykti. Meninę programą atliko mažųjų ansamblių "Žilvitis", vadovaujamas N. Zaviškaitės-Mahne. Valdybos vardu visiems padėjo A. Ruplėnas. Pristatė šioje šventėje iš Š. Amerikos atvykusius svečius kun. Ant. Valiūšką ir dr. Dangulę Tamulionytę, kuri čia moko lietuvių kalbos.

— A. a. Marija Latvytė-Markevičienė, 66 metų amžiaus, mirė birželio 22 d. Alta Gracia mieste, Kordobos prov. Buvo kilusi iš Gudžių km., Alytaus apskr. Į Argentiną atvyko 1929 m. 1931 m. vedė su Feliksu Markevičiumi ir išaugino du sūnus. Nuliūdime liko vyra Feliksas, sūnus Antanas su žmona Ines Dainyte ir vaikais.

CHICAGOS ŽINIOS

RAUDONASIS KRYŽIUS

Chicagos Raudonasis Kryžius, 43 E. Ohio St., rugsėjo 17 d. nuo 1 iki 4 val. p. p. bus atviras lankytojams. Bus rodoma įstauga, filmai, skaidrės ir svečiai pavašinsiami.

UKRAINEČIŲ PARODA

Ukrainiečių meno instituto patalpose, 2320 W. Chicago Ave., Chicagoje, vyksta paroda trijų fotografų ir trijų jų dailininkų.

AG. CHRISTIE DRAMA

Beletristės Agatha Christie veikalas "Towards Zero", parverstas drama, yra statomas Party teatre, Chicagoje. Veikalas labai intriguojantis, dektvyninis, su šeimos trikampiu ir aiškiniu žmogžudystės. Aktoriai yra iš baigusių dramos studijas Oxfordo, Londono, Northwestern universitetuose ir dramos mokyklose.

PASIKETIMAI BAŽNYCIOJE

Trijų dienų konferencija, pasikeitimams katalikų Bažnyčioje per du dešimtmečius svarstyti, šaukiama Chicagoje spalio 22—24 dienomis popiežiaus Jono XXIII išrinkimo 20-ose met-

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PRANESIMAS

Kristijono Donelaičio pradinė ir aukštesnioji lituanistinės mokyklos 1978-79 m. m. pradeda rugsėjo 9 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose (6901 S. Fairfield Avenue, Chicago, Ill.) 9 val. ryto iki 7 val. po pietų mokinių registracija.

Pradinėje mokykloje 1978-79 m. veiks vaikų darželis (parengiamasis skyrius) I-mas, II-tras, III-čias, IV-tas, V-tas ir VI-tas skyrius. Į darželį (parengiamą skyrių) priimami vaikai pilnų penkerių metų ir tie, kuriems penkeri metai suais 1978 m. gruodžio 1 d. Taip pat bus priimami ir jaunesni mokiniai, susitarus su mokytoja registracijos dieną. Šiais mokslo metais mokykloje veiks specialus skyrius silpnai arba visai lietuviškai nekalbantiems mokiniams.

Aukštesniojoje mokykloje 1978-79 m. veiks V-ji, VI-ji, VII-ji ir VIII-ji klasės. Į V-tą aukštesniosios klasę priimami mokiniai, išėję Lietuvių Bendruomenės nustatytą pradinės mokyklos programą ir pristatę baigimo pažymėjimą arba išlaikę įstojamuosius egzaminus. Egzaminai bus rugsėjo 9 d. Francis M. McKay mokykloje 10 v. ryto. Mokiniams, kurie yra baigę K. Donelaičio pradinę mokyklą, įstojamųjų egzaminų į V-tą klasę laikyti nereikės.

Registracijos dieną bus registruojami vaikai pirmajai Komunijai paruošti. Visi mokiniai, gavusieji pataisas, turi registracijos dieną rugsėjo 9 d. atvykti į mokyklą ir nuo 10 val. ryto laikyti pataisų egzaminus. Mokiniai vasaros darbai bus tikrinami rugsėjo 16 d. pamokų metu. Registracijos metu bus galima įsigyti reikiamus vadovėlius. Tėvų komiteto nutarimu visi tėvai prašomi registracijos dieną įmokėti bent pusę mokslinių nuostatų nuo kiekvieno vaiko. Reguliarios pamokos mokyklose prasidės rugsėjo 16 d. 9 val. ryto. Dėl informacijų aukštesniosios mokyklos reikalais prašome kreiptis į mokyto. D. Bindokienę (tel. 925-3850), pradinės mokyklos reikalais į mokyto. I. Bukaveckienę (tel. PR 8-3320) ir mokyto. O. Jagelienę (tel. RE 7-4109).

ŠAULIŲ VEIKLOJE

Tuo laiku, kai Lietuvos valstybė buvo didelė ir galinga, jos garbingas valdovas kun-

nėse. Kalbės vokiečių teologas kun. Hans Kueng ir eilė kitų katalikų, protestantų ir žydų mokslininkų. Konferenciją organizuoja Jėzuitų teologijos mokykla Chicagoje, Katalikų teologinė sąjunga ir Chicagos universiteto Teologijos mokykla.

VAIKŲ MENAS

64 tautų vaikų tapybos ir piešinių paroda rugsėjo 19 — spalio 15 d. vyks Chicagos Mokslo ir pramonės muziejuje. Bus išstatyta apie 300 paveikslų, sukurtytų vaikų tarp 6 ir 15 m. amžiaus.

KINŲ MENAS

Taiwano kinų menininkų drožiniai, keramika, tapyba, brodo, imperatoriškieji drabužiai ir kiti kūrinių išstatyti iki sausio 1 d. Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje.

gaikštis Vytautas buvo pasirinkęs šv. M. Marijos šventę, rugsėjo aštuntąją, užsidėti katalikų vaikavimas neįvyko. Šį savo kaimynų piktą smurtą Vytautas Didysis skaudžiai pergyveno ir greitai mirė.

Nors prabėgo netoli pusšėto šimto metų, rugsėjo 8-toji lietuvių tautoje nėra užmiršta. Per šimtmečius įvairūs dokumentai ir istorikai byloja apie jos didelę reikšmę. Atgavus nepriklausomybę, rugsėjo aštuntoji buvo paskelbta Tautos švente.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė kiekvienais metais šią brangią tautai šventę atžymi. Šiais metais minėjimas bus pradėtas Nekalto Prasidėjimo lietuvių bažnyčioje, Brogton Parke, 10 val. ryte iškilmingomis Mišiomis, kurias atliks kun. F. Kireilis, V. Rimšelis ir K. Kuzminskas. Dienai pritaikyta pamokslas pasakys kun. V. Rimšelis. Giedos solistė Dalia Kučėnienė. Uniformuoti šauliai su vėliavomis atliks garbės sargybą. Po pamaldų trumpa akademija šaulių salėje. Programoje numatyta J. Jasaitės vadovaujama tautinių šokių grupė ir sąjungos pirmininko K. Milkovaičio paskaita.

Kadangi šiais metais rugsėjo aštuntoji yra penktadienį, todėl minėjimas nukeliamas į sekančią sekmadienį, rugsėjo 10 d. Prašoma visuomenę gausiai dalyvauti, ypač iškilmingose pamaldose. Be to, reikia priminti, kad apeigomis rūpinasi ir susidariusius išlaidas padengs nuoširdus ir pareigingas šaulys Antanas Vengrys, už ką šaulių vardu jam reikiama didelė padėka.

J. Yla

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-3599
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

Liaudies menas ir kitkas

"Draugo"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasidrinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tmas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti viršeliai. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. Ill. gyventojai pridėda ekstra 20 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629